

VERSLAG GOAB-KRING MIDDEN

Dit is het verslag van de kenniskring GOAB Midden, die plaatsvond op 18 maart 2025 van 10.00 – 12.30. Er waren 29 beleidsambtenaren en ve-aanbieders aanwezig, een vertegenwoordiger van OCW en drie kenniskringleiders.

AGENDA

1. Welkom
2. Nieuws GOAB
3. Wettelijke afspraken vve
4. Financiën ve vanaf 2026
5. Evaluatie en afronding

NIEUWS GOAB

Nieuws/onderzoeken GOAB

- SPUK GOAB wordt zeer binnenkort besproken in de Ministerraad. Zodra er meer over bekend is, sturen we vanuit het GOAB-ondersteuningstraject een nieuwsflits.
- [3F](#) is vanaf 1 januari verplicht voor alle vormen kinderopvang. Dit betekent dat alle pedagogisch medewerkers moeten aantonen dat zij de mondelinge vaardigheden – Spreken, Gesprekken voeren en Luisteren – op niveau 3F beheersen. Aanvullend moet een VE-medewerker ook het onderdeel lezen op niveau 3F beheersen. De aantoonbaarheidseisen (*wanneer voldoe je eraan*) en de manier van toetsen (*op welke manier toon je dat aan*) leidden tot veel onduidelijkheid. In een gezamenlijk overleg van brancheorganisaties, cao-partijen, SZW, OCW, MBO Raad en FNV zijn er nu eenduidige afspraken gemaakt. Vanaf 1 januari 2025 geldt één hoofdregel voor de taaleis IKK, VE én de diploma's voor (gespecialiseerd) pedagogisch medewerker. De actuele notitie over de nieuwe aantoonbaarheidseisen is te downloaden via kinderopvang.nl.
- [Wijziging](#) Besluit kwaliteit basisvoorwaarden ve: dit besluit wordt na vaststelling op een aantal punten gewijzigd.
 1. BBL-studenten mogen formatief op een groep met voorschoolse educatie worden ingezet. Voorwaarden hiervoor zijn dat deze studenten nooit alleen een groep draaien en dat ze goed worden begeleid.
 2. Lezen verdwijnt als extra onderdeel uit de taaleis. De vaardigheid interactief voorlezen wordt een verplicht onderdeel van de module ontwikkelingsgericht werken in de voorschoolse educatie.
- [Inspectierapport](#) rond afspraken vve 2023 openbaar: bereik ve daalt is in 2023 licht gedaald ten opzichte van 2022 (75% vs 77%). Verder signaleert de Inspectie dat een deel van de gemeenten (circa 1/5) te weinig ve-plekken creëert. Ook kan de spreiding van de ve-plekken beter. Gevraagd wordt waarom het bereik ve gedaald is. Aangegeven wordt dat het rapport wel inzage biedt waarom er non-bereik is (met name omdat vve-kinderen al elders in de kinderopvang zitten), maar gaat niet in op waarom er een dalende trend waarneembaar is. Kenniskringleiders noemen mogelijke oorzaken zoals meer wantrouwen richting overheid wegens kinderopvangtoeslagaffaire. Verder staat

in het rapport van de Inspectie dat veel gemeenten de bereikcijfers schatten, ze dienen dus met enige voorzichtigheid te worden gepresenteerd.

- [Kamerbrief](#) beleidsreactie onderzoeksrapport 'Druk op de Keten'. De volgende acties worden in de beleidsreactie genoemd:
 1. Een sterke pedagogische basis rond het jonge kind (0-6 jaar).
 2. Inzetten op voldoende capaciteit in de keten en wachtlijsten en –tijden aanpakken.
 3. Stimuleren van inclusievere vormen van kinderopvang en onderwijs.
 4. Betere toerusting en ondersteuning van professionals.
 5. Vereenvoudigen van regelgeving
- [26 maart](#): Commissiedebat Onderwijskansen. Dit debat is online live te volgen.
- [31 maart](#) organiseert Sardes een webinar over hun Handreiking Inclusieve Kinderopvang.

GOAB producten/verslagen en bijeenkomsten

- OCW is voornemens om het consortium weer een jaarcontract te geven voor ondersteuning GOAB aan gemeenten en ve-aanbieders (juni 2025-mei 2026).
- [Webinar](#) doorgaande lijn vve versterken: Op 28 januari organiseerden we dit webinar. Vanwege grote belangstelling namen we deze op in een studio. De opname is terug te kijken via de link. Het webinar zoomt in op twee verhalen vanuit wetenschap/theorie, daarna drie ervaringsverhalen (gemeente, kinderopvang en onderwijs).
- [Webinar](#) resultaatafspraken vve: Op 7 december 2024 organiseerden we dit webinar. Een uitgebreid verslag is terug te vinden via de link. In het webinar bespraken we twee praktijkvoorbeelden waar de resultaatafspraken vernieuwend en uitgebreid zijn opgepakt, meten van resultaatafspraken en de follow-up: hoe voer je hier een zinvol gesprek over.
- [10 april](#) bijeenkomst asielpeuters en ve. Samen met gemeenten en ve-aanbieders bespreken we de mogelijkheden om peuters in asielopvang optimaal te ondersteunen. We gaan in op cijfers, trends en inzichten rondom peuters in asielcentra, samenwerking tussen gemeenten, kinderopvangaanbieders en opvanglocatie en een praktijkvoorbeeld. Het webinar is volgeboekt. Een verslag wordt na afloop gedeeld op de website van GOAB. Er komt ook een factsheet over dit onderwerp vanuit het GOAB-ondersteuningstraject.
- [Product](#) ouders betrekken. Op 10 maart is de factsheet ouderbetrokkenheid gepubliceerd op de goab-website. De factsheet is ontwikkeld ter inspiratie voor gemeenten om samen met vve-partners een inclusief ouderbeleid vorm te geven.
- [22 april](#) bijeenkomst Onderwijs aan Woonwagenebewoners, Roma en Sinti (OWRS). Op dinsdag 22 april 2025 wordt de jaarlijkse OWRS-netwerkbijeenkomst georganiseerd. De inloop is vanaf 11.30 uur, het programma start om 12 uur. Tijdens de bijeenkomst worden onder andere de uitkomsten van het landelijke onderzoek naar de onderwijsondersteuningsbehoefte van reizigers-, Roma- en Sinti-kinderen gepresenteerd.
- Medio mei: webinar ve aantrekkelijk houden. Een webinar voor met name ve-aanbieders over hoe ve aantrekkelijk te houden. We gaan in gesprek met een aantal aanbieders die vertellen waarom zij voor ve gekozen hebben en waarom zij dat blijven doen. Huidige en toekomstige knelpunten komen ook aan bod, denk aan het ravijnjaar en de trend van steeds vaker commerciële huurprijzen. Datum wordt via de website www.goab.eu bekend gemaakt.
- Product wat werkt in vve (incl kennisclip). Dit product geeft inzicht in meest recente wetenschappelijke artikelen rond de werkzame factoren van vve. Hierover verschijnt rond de zomer ook een kennisclip.
- Kennisclip het heel jonge kind verschijnt naar verwachting in april/mei op de Kennisbank.

WETTELIJKE AFSPRAKEN VVE

In december 2024 publiceerde de Inspectie het rapport Lokaal Educatie Agenda (LEA) en voor- en vroegschoolse educatie (vve). Dit rapport gaat over het jaar 2023. De jaarrapportage is gevuld met input vanuit gemeenten, namelijk de ingevulde vragenlijsten over verplichte afspraken rondom vve en OAB. In kleine groepen gaan we in gesprek over de uitkomsten en ervaringen van zowel ve-aanbieders als gemeenten waar het wettelijke afspraken rond vve/OAB betreft.

Samenvatting van uitwisseling

In de groepen is onder andere gesproken over hoe subsidies zijn opgebouwd, welke afspraken er zijn over toeleiding, wat men verstaat onder bereik en hoe het bereik wordt gemeten. De conclusie: dit verschilt aanzienlijk per gemeente. Als gemeente heb je een inspanningsverplichting rondom monitoren. Bij de bereikcijfers is niet altijd bekend hoe wordt omgegaan met peuters die gebruik maken van ve-aanbod in een andere gemeente dan waar de ouders wonen. Dit heeft mogelijk invloed op de bereikcijfers. Een gemeente geeft het signaal af dat soms aan peuters geen ve-indicatie wordt afgegeven, als ouders al aangeven dat een kind geen gebruik zal maken van het ve-aanbod.

Over de resultaatafspraken wordt gezegd dat het makkelijker is als er een uniform model komt met duidelijkheid over aan te leveren gegevens. De huidige werkwijze is te vrijblijvend; wat doet men met de gemeten resultaten? De kenniskringleiders melden dat dit niet in de lijn der verwachting is. Momenteel wordt dit wel gedaan rond de doelgroepdefinitie, dit is een lang traject. Wellicht worden de ervaringen hiervan meegenomen. Verder wijzen de kenniskringleiders op de [thema-pagina](#) op de website van goab en op het verslag van het webinar van 7 december.

Over het algemeen wordt aangegeven dat ve-aanbieders niet direct betrokken hoeven te worden bij het invullen van de vragenlijst LEA/vve. Wel is er de wens om hierover geïnformeerd te worden en met elkaar over in gesprek te blijven. Veel gemeenten en ve-aanbieders hebben gedurende het jaar al gesprekken gevoerd, dus weten hoe ze ervoor staan.

FINANCIËN VE VANAF 2026

De financiën staan door meerdere ontwikkelingen onder druk (zie presentatie). Het is daarom belangrijk dat gemeenten en ve-aanbieders hierover met elkaar in gesprek gaan en blijven. Hoe verlopen deze gesprekken, begrijpen ze elkaar als partij hierin, wat betekenen de bezuinigingen en onzekere financiën voor beide partijen en zijn er goede voorbeelden om met elkaar te delen of om elkaar te inspireren? Gevraagd wordt of inderdaad 2027 het nieuwe stelsel kinderopvang ingaat. Gemeld wordt dat SZW nog steeds uitgaat van deze datum, hoewel experts verwachten dat het lastig wordt deze datum te halen. Vanaf die datum betaalt het Rijk 96% van de kosten tot het fiscaal maximum voor alle ouders met recht op kinderopvangtoeslag. Gemeenten zijn aan zet voor de ouders die geen recht op kinderopvangtoeslag hebben. In kleine groepen gaan we hierover in gesprek.

Samenvatting van uitwisseling

Het is vooral spannend, veel is nog niet duidelijk. Goed als we hier als gemeenten en ve-aanbieders over in gesprek blijven gaan. Stel dat de SPUK verdwijnt, dat lijkt OAB steeds meer afhankelijk van de lokale politiek. Welke keuzes maken de lokale politieke partijen, wat gebeurt er straks tijdens/na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026?

Met de huidige middelen zijn er mogelijkheden om niet schoolrijpe kinderen langer op de vte te houden, er bestaat een angst dat dit straks niet meer kan. Ook is er angst dat op preventie wordt gekort en dat we dan later een hogere rekening moeten betalen. We gaan deels afbreken wat we hebben opgebouwd. Iemand noemt dat soms afbouwen ook goed/nodig is, alles wordt dan kritisch tegen het licht gehouden. Anderen melden dat dit nu ook al gebeurt.

Wellicht gaan we hierdoor ook nog kritischer kijken wie een vve-indicatie heeft en zou moeten behouden gedurende de hele periode 2,5-6 jaar. Als het doel van vve bereikt wordt voor 6-jarige leeftijd, is het wellicht een mogelijkheid om de vve-indicatie eraf te halen.

EVALUATIE EN AFRONDING

Houd de website www.goab.eu in de gaten voor nieuwe handreikingen, verslagen en de planning van bijeenkomsten. Ook kun je je aanmelden voor de LinkedIn-GOAB-groep om op de hoogte te blijven.

De volgende GOAB-kenniskring wordt gehouden op 17 juni 2025. Dit is een fysieke bijeenkomst van 10 tot 12.30u voor gemeenten.

Mist een collega op onze GOAB-contactlijst of staat er een oud-collega op? Laat het weten via kvdsman@oberon.eu.